

PAUL BRAN – ECONOMIST, FILOSOF, CERCETĂTOR, MANAGER ȘI OM DE OMENIE

AM AVUT FERICITA OCAZIE DE A FI ÎN PREAJMA UNUI OM CU ADEVĂRAT IMPORTANT

Profesorul universitar și rectorul celor două Academii de Studii Economice, din Chișinău și București, Paul Bran, ilustrul economist, dascăl erudit și pedagog desăvârșit, ar fi împlinit, la 13 septembrie 2020, vârsta de 80 de ani.

Cât de repede se scurge timpul și trec anii! Am avut norocul să-l cunosc atunci când era în floarea vieții, la puțin peste 50 de ani împliniți, într-o perioadă de mare înviore și mari speranțe a celor care făceau știință și învățământ economic în Republica Moldova, determinate de înființarea Academiei de Studii Economice: avându-l în calitate de fondator și prim rector pe profesorul Paul Bran, aflat la Chișinău cu alte scopuri, cele de consultare a Primului ministru de atunci, Valeriu Muravschi, în probleme de reformă economică, într-o perioadă foarte dificilă, de demolare a unui sistem economic învechit și ineficient și substituire cu altul nou, funcțional, de piață. Acest ideal al nostru, de înființare a unei universități economice, nu ar fi devenit o realitate fără implicarea și ferma convingere a profesorului Paul Bran că o reformă economică de succes nu poate fi realizată fără o nouă mentalitate a celor care o implementează, fără un învățământ economic modern și pragmatic, organizat în cu totul alte condiții. Din acest motiv, numele profesorului Paul Bran se identifică în conștiința noastră în primul rând cu fondarea (la 25 septembrie 1991) și consolidarea ASEM. Regretatul Rector ASEM a înscris o pagină distinctă în istoria învățământului superior economic de la noi și, incontestabil, a devenit *cel mai cunoscut economist român în Republica Moldova*.

L-am descoperit pe distinsul Rector, atunci când, în urma unei discuții mai îndelungate cu Vasile Șoimaru, Vice-rector al ASEM, mi-a încredințat să conduc facultatea nou-creată, cea de Marketing, oferindu-mi libertate totală în reorganizarea spațiilor facultății care urmau să fie adaptate în acest scop, în actualul bloc „A” de studii al ASEM.

Este firesc, că în calitate de decan al facultății Marketing, am avut șansa să fiu unul dintre cei care au muncit alături de Domnia Sa, având întâlniri frecvente și participări la un număr mare de acțiuni științifice, didactice, sociale, social-culturale, economice, care aveau loc în instituția noastră. Nu pot să nu remarc aici aptitudinile sale organizatorice deosebite, puterea și capacitatea de muncă, spiritul gospodăresc, atitudinea și implicarea, bunul simț, modestia impresionantă, corectitudinea în relațiile cu cei din jur, principialitatea, sinceritatea și măiestria profesională, însoțite de multă înțelepciune și multă inteligență, ceea ce-l definesc ca un adevărat Om de știință și profesor cu o înaltă ținută, apreciat și stimat de cei din jurul său, devenit pentru mulți dintre noi un adevărat model de comportament și profesionalism.

Profesorul Paul Bran a promovat în Academia de studii Economice a Moldovei mai multe inițiative și noi valori. Unele din ele au fost preluate din practica Academiei de Studii Economice din București, instituție cu o bogată experiență în educație, dar și din vasta experiență profesională și de viață a Domniei Sale. În acest context, putem vorbi în primul rând despre cultura limbii române, în situația în care marea majoritate a populației Republicii Moldova își făcuse studiile în limba rusă; dar și despre promovarea unor adevărate relații de parteneriat între studenți și profesori, implementarea noilor tehnologii educaționale și de informatizare a procesului de studii, modernizarea materialelor didactice, a metodelor de predare etc.

„Mari și nobile sunt faptele erudiților noștri dascăli, care, de facto, predau cea mai de preț disciplină – iubirea de țară și de neam”, menționa profesorul Paul Bran, demonstrând acest adevăr prin exemplul propriu.

Menționăm, de asemenea, și inițierea primului program de studii în universitățile din Republica Moldova cu predare integrală în limbi de circulație internațională – engleză și franceză.

Paul Bran și-a adus o contribuție aparte la dezvoltarea și modernizarea Bibliotecii Științifice a ASEM, punând baza unei colecții impunătoare de documente din domeniul științelor economice, în special, în limba română, și a unui sistem informatizat de gestiune a

bibliotecii. Astăzi, în semn de înaltă apreciere și recunoștință, una din cele mai frumoase și dotate săli de lectură a Bibliotecii Științifice a ASEM îi poartă numele.

Prelegerile ilustrului dascăl, personalitate multilateral dezvoltată, cu spirit și cu cunoștințe enciclopedice, orator cu har, se caracterizau printr-o ireproșabilă ținută academică, erau mereu interesante, accesibile la capitolul conținuturi, și perfect dozate cu un umor fin, ceea ce i-a adus înaltă prețuire atât din partea studenților, cât și a profesorilor, colegilor de breaslă. Discipolii săi și astăzi își amintesc cu drag și multă recunoștință de profesorul și rectorul Paul Bran.

Profesorul Paul Bran va rămâne pentru totdeauna în istoria instituției noastre, în sufletele și inimile celor care l-au cunoscut. Dumnezeu personal a vegheat bunul mers al lucrurilor, atunci când se punea temelia învățământului economic modern în Republica Moldova, și continuă să o facă și în prezent, din împărăția lui Dumnezeu, prin moștenirea plină de valoare pe care ne-a lăsat-o. Ne închinăm cu pietate în fața personalității sale inteligente, spre care am privit întotdeauna cu admirație și grațitudine. Personal, mă consider onorat că am avut fericita ocazie de a fi în preajma unui Om de valoare.

**Grigore BELOSTECINIC, academician,
prof. univ., dr. hab., Rector ASEM**